

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Odium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Atqui Piscibus orientibus genitos, dicacissimos futuros ait Manilius quarto:
*Nève sit ut primos animo præcedere pisces,
 Garrulitas otiosa datur linguaq, venenum.
 Verba maligna novas mustantis semper ad aures,
 Crimina per populum populi fert ore belingui.*

Sed, ut ad Pythagoram redeamus, Plutarchus in Sylla, eum ait vesci solitum iis, quæ diis immolata fuissent: cum vero piscium nullus ad sacrificium idoneus haberetur, ea quam profitebatur religione ab eis abstinendum censuisse. Sed quantum perinet ad sacrificium, non constare id multis docuimus exemplis. Idem Pythagoras mare Saturni lachrymas esse dicitat, quasi vellet ex hoc ejus impuritatem innuere.

HUMANÆ VITÆ CONDITIO. CAP. VI.

*Mare tur
 Perniciem
 dicitur.*

Agyptii Sacerdotes igitur, uti propositum est, mare perniciem vocabant, ea præsertim de causa, quod cum totius alimenti sui beneficia ex Nilo consequerentur, corrumpi eum simul ac mari commiscebatur animadvertabant, atque ita mare dicebant, quod in humano genere vitale est vitare. Ut vero scripturæ hieroglyphicæ speciem aliquam oculis subjiciamus, in Sais pro vestibulo templi, quod Palladi dedicatum erat hujusmodi visebatur argumentum. Infans, senex, accipiter, mox piscis, prostretnoque omnium fluvialis Equus, quod humanæ fragilitatis conditionem indicat à pueritia vergentis in senium, ac iterum repuerascentis: accipiter vero Deum, ac perinde amorem, quodque in nobis divinum est, ac vitam ipsam vitalem ostendebat. Piscis, odium simul atque mortem, propter mare, quod exitium atque perniciem appellabant. Equus vero fluvialis impudentem violentiam notabat, ut qui nec patri quidem parcat suo, verum eum interficit, ut matris ipse connubio potiat: atque ita propemodum concors ea discordia, quæ corporum temperaturam constituit, cum dissidere penitus cœperit, atque unum in alterum violentius grassari, mors inde sequatur necesse est. Fluvialis enim Equus ideo pro dissidio ponitur, quod in duobus contrariis elementis vivit, aqua & terra: noctu enim egressus aquis segetes depascitur, & binis est unguis præditus uti boves, de quarum quidem unguis distinctione in Sue fati ex Divinis literis disputatum.

ODIUM. CAP. VII.

Odium itaque per piscem interpretabantur, maritimaque demum omnia tanta religione & horrore prosequerentur, ut ne nautas quidem alloquerentur; rati, vel ex eorum sermone se contaminari; ita eos arbitrabantur à communi omnium aliorum victu & moribus dissentire, cum ex mari, quod Homerus nullius frugis esse dicit, victum hi tamen & necessarii sibi compararent, quæ Theon Grammaticus apud Plutarchum disputat Symposiacis, cumque elementum id ab humana natura non solum alienissimum, verum etiam illi inimicissimum asseverarent, nullum cum iis commercium habere voluerunt, quod vel in mari gigneretur alereturve, aut id inhabitaret. Neque tamen ignarus sum Plutarchum de mari præclare sentire, ut eorundem Conviviorum habetur decade quarta, sed nos hoc loco Agyptiorum dictata, quæ in præ-

- A. Nasceretur.
- B. Senescimus.
- C. Vivimus.
- D. Morimur.
- E. Nature dissidio.

*Hinc fonsan
 Κατων
 Σελασσα
 mare malo
 rium, ex Eu
 rip. in Sup
 piscibus.*

Apretanda desumpsimus, in primis commemoranda cenlemus. Nam illi cum tam pertinaciter mare abominarentur, mosq; eslet in sacrificiis sal adhibere, ne marino uterentur, id ex Hammonis fonte deposcebant: afferebatur enim inde sal e palma contextis cistulis, quod purum arbitrabatur, quia ex ipso fonte, non ex mari proveniebat, cujusmodi salis vis magna in Noricis, Rhaticisque jugis atq; convallibus circa fontium margines concretum vulgo reperitur, neque alterius fere tota Germania salis habetur usus.

DIVINORUM AB HUMANIS SEPARATIO. CAP. VIII.

Fuerunt e veteribus, qui segregationes aquarum ab aquis, apud Mosen, ita interpretati sunt, ut animos quosdam spiritu suo vegetos expertesq; corporis assererent, significari per aquas quae supra caelos in firmamento longe aliis praestantiores confedissent: infra vero, in ipsis quide terrenis locis deteriores malignosq; moram traxisse, atque etiamnum trahere: idcircoque dicunt, eas aquas quae supra caelos collocatae sunt, Deum laudare, per aquas autem eas quae sub caelis sunt collocatae quae supra caelos collocatae sunt, quantum spiritu naturaque sua conari possunt, improbilissimos, ab ea nimirum altitudine, quae ad probitatem secundum naturam accommodatur, in ipsum inum pravitatis fundum, vitiq; sentinam deturbatos. Eas vero aquas ut turbulentas, ut seditiosas, ut affectuum perturbationumq; procellis & turbinibus fluctuantes exastuantesque maria non injuria nuncupatas fuisse, propter mutationis facilitatem, & momentorum voluntatis electionisq; motuum instabilitatem. Quam quidem interpretationem, ut alte nimis repetitam, & paucissimorum ingeniorum intellectu perviam Basilii haudquaquam magnificere videtur. Aegyptiis tamen argumentum placuisse, indicium est, quod caelum rore pluvium venerabatur: quod humor hujusmodi a probis illis naturis defluere videretur, quae propter mentis puritatem dignae essent, quae decentem accommodatamq; Deo creatori laudem redderent, disciplinamque illam caelestem in inferiora sparsim diffundere profeminareq; viderentur. Minime igitur mirum est, si mare sacerdotes illi usque adeo abominabile existimabant, quod caelestis roris puritatem contaminaret, & amaritudine sua dulcedinem eam omnem peracerbam redderet, ejusque indignationis ergo tantum in maritima omnia odium, ut etiam insulares uti profanos averfarentur. Et mox receptum apud scriptores, insulares omnes malos esse, Leros autem pessimos, quod in Siculos haudquaquam merito nonnulli detorse- re: proinde ac in Lericorum locum Chios alii quidam substituerunt, nulla carminis habita ratione. Nam ut hoc obiter explicemus, epigramma est vetustum admodum, quod in vulgus prodiit vulgatis in exemplaribus:

Καὶ πῶς δημοδοῦν χίοι κακοὶ ἢ χ' ὁ μὲν, ὅς δ' ἴθι πάντες, πλὴν προκλέα, καὶ προκλέα χ' ἴθι.

Hoc quoque Demodoci, Chios mu- lus, haud

Non sum nescius Chios hominum nequissimos olim habitos, quod ut credatur, satis est Theophrasti judicium, qui eos ait oratorem quemdam senem ad Lacedaemonios destinasse, qui quod eum pudet senectutis, canitiem succis fucaverat: cumq; is publice dicere incepisset, surrexit Archidamus in ea tum Repub. longè princeps dixitque: Quam obsecro sermonis incolumitatem habiturus est hic, qui mendacium non in anima solum verum etiam in capite circumfert? Strabo tamen, decimo, carmen hoc Phocylidae adscripsit, Lerosque, non Chios, ponit, ut legendum sit, λέροιο κακοί, & in fine, καὶ προκλέα, cui lectioni ego magis faveo, quod χ' ἴθι, pro χ' ἴθι primam κ' συναίρεσιν producit. Quidam eruditissimus alioqui vir Patroclum pro Proclea reddidit. Carmen itaque in hunc modum utrobique restituendum:

quidem hic, hic non.

Omnes abs- que Procle, Chios at ipse Procles.

Chios nequis- simi.

Καὶ πῶς Φωκυλίδε, λέροιο κακοί, ἢ χ' ὁ μὲν, ὅς δ' ἴθι πάντες, πλὴν προκλέα καὶ προκλέα λέροιο.

Id nos ita Latinum fecimus:

Hoc quoque Phocylidae dictum, Leros mali, at illud Non ita uti dicas, hic malus ille minus. Pravi omnes, inquam, Procleam si demiseris unum, Et tamen ipse etiamnum est Procles Leros.

A a a

In